

Безкрайни числови редици

Граница на числова редица

Редица: $A = a_1, a_2, \dots, a_n, \dots$

Една редица се нарича **сходяща**, ако с увеличаване на индекса нейните членове се приближават произволно близко до някаква стойност L . Числото L се нарича **граница** на редицата A .

Граница на редица записваме във вида:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = L$$

След определено число n всички членове са в околност на L .

Безкрайна числова редица се нарича всяка числова функция f , дефинирана в множеството на естествените числа \mathbf{N} .

Редицата a_n е безкрайно малка редица ако:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$$

Редицата a_n е безкрайно голяма редица ако:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty$$

Да се пресметне границата на редицата a_n :

Задача 1 $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = 0$ $\frac{1}{\text{б.г.р.}} = \text{б.м.р.}$

Задача 2 $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin n}{n} = 0$ $\frac{\text{огр.р.}}{\text{б.г.р.}} = \text{б.м.р.}$

Задача 3 $\lim_{n \rightarrow \infty} (2n + 1) = \infty$

Задача 4 $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(-3 + \frac{1}{2n} \right) = -3 + \frac{1}{2} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = -3$

Задача 5 $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(3 \cdot \left(\frac{1}{2} \right)^n + 1 \right) = 0 + 1 = 1$

Задача 6

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+5}{n} = \left[\frac{\infty}{\infty} \right] =$$

Изнасяме
като множител
особеността n ,
за да я съкратим!

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\cancel{n} \left(1 + \frac{5}{n} \right)}{\cancel{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{5}{n} \right) = 1 + 5 \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = 1 + 5 \cdot 0 = 1$$

Задача 7

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{5n^2 + 2}{n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\cancel{n} \left(5n + \frac{2}{n} \right)}{\cancel{n}} = \left[\frac{\infty}{\infty} \right] =$$

Съкращаваме
особеността n

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(5n + \frac{2}{n} \right) = 5 \lim_{n \rightarrow \infty} n + 2 \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = +\infty$$

Задача 8

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n^3 - 4n + 3}{5n^3 - 7n^2} =$$

Изнасяме
като множител
особеността n^3 ,
за да я съкратим!

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\cancel{n^3} \left(2 - \frac{4}{n^2} + \frac{3}{n^3} \right)}{\cancel{n^3} \left(5 - \frac{7}{n} \right)} =$$

Съкращаваме
особеността n^3

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2 - \frac{4}{n^2} + \frac{3}{n^3}}{5 - \frac{7}{n}} = \frac{2 - 0 + 0}{5 - 0} = \frac{2}{5}$$

Задача 9 $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3n - 4}{2n^2 + 4n - 1} = 0$

Задача 10 $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{5n^3 - 6n}{-3n^2 + 4} = -\infty$

Задача 11 $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2 - 3n + n^2}{n^2 + 1} =$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\cancel{n^2} \left(\frac{2}{n^2} - \frac{3}{n} + 1 \right)}{\cancel{n^2} \left(1 + \frac{1}{n^2} \right)} = \frac{0 - 0 + 1}{1 + 0} = 1$$

Задача 12 $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)(n+2)}{n(n+3)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2 + 3n + 2}{n^2 + 3n} = 1$

Задача 13

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+2)! + n!}{(n+2)! - n!} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n!(n+1)(n+2) + n!}{n!(n+1)(n+2) - n!} =$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n!((n+1)(n+2)+1)}{n!((n+1)(n+2)-1)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2 + 3n + 3}{n^2 + 3n + 1} = 1$$

Задача 14 $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^3} \sum_{k=1}^n k = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^3} (1 + 2 + \dots + n) =$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^3} \frac{n(n+1)}{2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2 + n}{2n^3} = 0$$

Задача 15

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^3} \sum_{k=1}^n k^2 = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^3} (1^2 + 2^2 + \dots + n^2) =$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(n+1)(2n+1)}{6n^3} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n^3 + 3n^2 + n}{6n^3} = \frac{1}{3}$$

Граници с q^n

$$\lim_{n \rightarrow \infty} q^n = \begin{cases} 0 & \text{при } |q| < 1 \\ 1 & \text{при } q = 1 \\ \nexists & \text{при } q = -1 \\ +\infty & \text{при } q > 1 \\ \infty & \text{при } q < -1 \end{cases}$$

Задача 16

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^n + 3^n}{4^n} = \left[\frac{\infty}{\infty} \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\left(\frac{2}{4} \right)^n + \left(\frac{3}{4} \right)^n \right) = 0$$

Задача 17

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3^{n+1} + 5^{n+1}}{3^n + 5^n} = \left[\frac{\infty}{\infty} \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{5^{n+1} \left(\left(\frac{3}{5} \right)^{n+1} + 1 \right)}{5^n \left(\left(\frac{3}{5} \right)^n + 1 \right)} = 5$$

Граници на ирационални функции на n

Задача 18

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{3n^2 + 1}}{n + 1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n \sqrt{3 + \frac{1}{n^2}}}{n \left(1 + \frac{1}{n} \right)} = \sqrt{3}$$

Задача 19

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n}}{n + 1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n}}{n \left(1 + \frac{1}{n} \right)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n} \left(1 + \frac{1}{n} \right)} = 0$$

Задача 20

$$\begin{aligned}\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt{n^2 + 1} - \sqrt{n^2 - 1} \right) &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt{n^2 + 1} - \sqrt{n^2 - 1} \right) \frac{\sqrt{n^2 + 1} + \sqrt{n^2 - 1}}{\sqrt{n^2 + 1} + \sqrt{n^2 - 1}} = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n^2 + 1) - (n^2 - 1)}{\sqrt{n^2 + 1} + \sqrt{n^2 - 1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2}{\sqrt{n^2 + 1} + \sqrt{n^2 - 1}} = \frac{2}{\infty} = 0\end{aligned}$$

Задача 21

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n^2 + 1} + \sqrt{n}}{\sqrt[4]{n^3 + 1} - n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\cancel{\left(\sqrt{1 + \frac{1}{n^2}} + \sqrt{\frac{1}{n}} \right)}}{\cancel{\left(\sqrt[4]{\frac{1}{n} + \frac{1}{n^4}} - 1 \right)}} = \frac{1}{-1} = -1$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{1 + \frac{1}{n^2}} = 1$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{\frac{1}{n}} = 0$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[4]{\frac{1}{n} + \frac{1}{n^4}} = 0$$

Намиране на граници с помощта на Неперово число

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = e \approx 2.718... \rightarrow \text{Неперово число}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n+3}\right)^{n+3} = e \qquad \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n^2}\right)^{n^2} = e$$

Задача 22

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^{n+5} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \left(1 + \frac{1}{n}\right)^5 = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = e$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^5 = e$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^5 = 1^5 = 1$$

Задача 23

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n+15}\right)^n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n+15}\right)^{n+15} \left(1 + \frac{1}{n+15}\right)^{-15} = e$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n+15}\right)^{n+15} = e$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n+15}\right)^{-15} = 1^{-15} = 1$$

Задача 24

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^{2n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = e^2$$

Задача 25

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{5n}\right)^n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{5n}\right)^{5n \cdot \frac{1}{5}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\left(1 + \frac{1}{5n}\right)^{5n} \right)^{\frac{1}{5}} = e^{\frac{1}{5}}$$

Задача 26

$$\begin{aligned}\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{1}{n}\right)^n &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n-1}{n}\right)^n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{\frac{n}{n-1}}\right)^n = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\left(\frac{n}{n-1}\right)^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\left(\frac{n-1+1}{n-1}\right)^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\left(1 + \frac{1}{n-1}\right)^{n-1+1}} = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\left(1 + \frac{1}{n-1}\right)^{n-1}} \cdot \frac{1}{\left(1 + \frac{1}{n-1}\right)^1} = \frac{1}{e} = e^{-1}\end{aligned}$$

Задача 27

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{5}{n}\right)^n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{\frac{n}{5}}\right)^{\frac{n}{5} \cdot 5} = e^5$$

Задача 28

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{6}{n}\right)^n = e^{-6}$$

от 26 и 27

Задача 29

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{3}{2n}\right)^n = e^{\frac{1}{2} \cdot 3} = e^{\frac{3}{2}}$$

от 25 и 27

Задача 30

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{7}{3n}\right)^n = \frac{1}{e^{\frac{7}{3}}} = e^{-\frac{7}{3}}$$

от 25, 26 и 27

Задача 31

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{3}{2n}\right)^{8n} = \left(e^{-\frac{3}{2}}\right)^8 = e^{-12}$$

Задача 32

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+3}{n+2}\right)^n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{\cancel{n} \left(1 + \frac{3}{n}\right)}{\cancel{n} \left(1 + \frac{2}{n}\right)}\right)^n = \frac{\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{3}{n}\right)^n}{\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{2}{n}\right)^n} = \frac{e^3}{e^2} = e$$

Задача 33

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n^2 - 1}{n^2 + 5n + 6} \right)^{\frac{n}{2}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{(n-1)(n+1)}{(n+2)(n+3)} \right)^{\frac{n}{2}} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{\cancel{n}^2 \left(1 - \frac{1}{n} \right) \left(1 + \frac{1}{n} \right)}{\cancel{n}^2 \left(1 + \frac{2}{n} \right) \left(1 + \frac{3}{n} \right)} \right)^{\frac{n}{2}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{\cancel{n}^2 \left(1 - \frac{1}{n} \right) \left(1 + \frac{1}{n} \right)}{\cancel{n}^2 \left(1 + \frac{2}{n} \right) \left(1 + \frac{3}{n} \right)} \right)^{\frac{n}{2}} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{\cancel{n}^2 \left(1 - \frac{1}{n} \right)^n \left(1 + \frac{1}{n} \right)^n}{\cancel{n}^2 \left(1 + \frac{2}{n} \right)^n \left(1 + \frac{3}{n} \right)^n} \right)^{\frac{1}{2}} = \left(\frac{e^{-1} e^1}{e^2 e^3} \right)^{\frac{1}{2}} = e^{-\frac{5}{2}}$$

Задача 34

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{1}{5n^2 + 4n} \right)^{5n^2} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{1}{5n^2 + 4n} \right)^{5n^2 + 4n - 4n} = \\ &= \frac{\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{1}{5n^2 + 4n} \right)^{5n^2 + 4n}}{\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{1}{5n^2 + 4n} \right)^{4n}} = e^{-1} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\left(1 - \frac{1}{5n^2 + 4n} \right)^{4n}} = \\ &= e^{-1} \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{5(n+1) \left(n - \frac{1}{5} \right)}{n(5n+4)} \right)^{-4n} = \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= e^{-1} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\cancel{5^{-4n}} \cancel{n^{-4n}} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^{-4n} \cancel{n^{-4n}} \left(1 - \frac{1}{5n}\right)^{-4n}}{\cancel{n^{-4n}} \cancel{5^{-4n}} \cancel{n^{-4n}} \left(1 + \frac{4}{5n}\right)^{-4n}} = \\
&= e^{-1} \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{\left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \left(1 - \frac{1}{5n}\right)^n}{\left(1 + \frac{4}{5n}\right)^n} \right)^{-4} = e^{-1} \left(\frac{e e^{-\frac{1}{5}}}{e^{\frac{4}{5}}} \right)^{-4} = e^{-1}
\end{aligned}$$

Задача 35

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n^3 - 2n^2 - n + 2}{n^3 - 9n} \right)^n &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{(n-2)(n+1)(n-1)}{n(n-3)(n+3)} \right)^n = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n \left(1 - \frac{2}{n}\right) n \left(1 + \frac{1}{n}\right) n \left(1 - \frac{1}{n}\right)}{nn \left(1 - \frac{3}{n}\right) n \left(1 + \frac{3}{n}\right)} \right)^n = \frac{e^{-2} e^1 e^{-1}}{e^{-3} e^3} = e^{-2} \end{aligned}$$

Изчисление с Mathematica

Чрез функцията $\text{Limit}[f, n \rightarrow \text{Infinity}]$ се пресмята символично границата на функцията f , когато n клони към безкрайност.

$\text{Plot}[f[x], \{x, a, b\}]$ - рисува графиката на функцията, описана с изрази f за независима променлива x в интервала $[a, b]$.

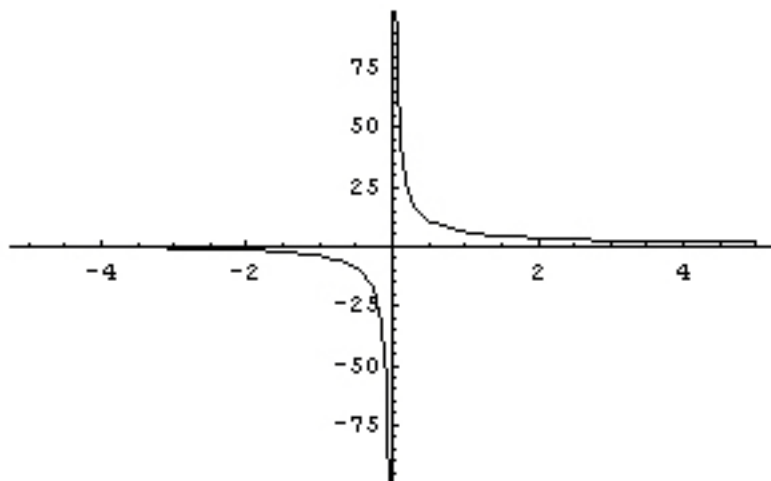
Задача: Да се намери границата на
числовата редица с общ член $a_n = \frac{n+5}{n}$

```
f :=  $\frac{n+5}{n}$ ;
```

```
Print["Границата на функцията при  $n \rightarrow \infty$  е = ", Limit[f, n  $\rightarrow$  Infinity]]
```

```
Границата на функцията при  $n \rightarrow \infty$  е = 1
```

```
Plot[f, {n, -5, 5.}]
```



```
- Graphics -
```